

Datum
2022-12-12
Adress
Lugna gatan 82
Diarienummer
FSKF-2022-15792

Yttrande

Till
Malmö Stadsrevision

Remiss angående granskning av språkutveckling i förskolan SR-2022-20

Förskolenämnden har beslutat att lämna följande yttrande:

Yttrande

Malmö stadsrevision har granskat språkutveckling i förskolan. Stadsrevisionens sammanfattande bedömning är att förskolenämndens arbete med språkutveckling i förskolan i huvudsak bedrivs enligt kommunfullmäktiges intentioner, läroplanen för förskolan och övriga gällande regelverk. Utifrån granskningens resultat och bedömningar rekommenderar stadsrevisionen att förskolenämnden utvecklar och intensifierar arbetet med att stärka språkkunskaperna i svenska hos förskolepersonal i de socioekonomiskt mest utsatta områdena i enlighet med kommunfullmäktiges budget.

Stadsrevisionen har skickat sin rapport till förskolenämnden för yttrande. I detta första yttrande ska nämnden ge ett sammanfattande svar utifrån granskningens slutsats som redovisas i rapporten. Nämnden ska redovisa vilka åtgärder som planeras att genomföras, deras förväntade effekt och när de senast ska vara genomförda.

Det språkutvecklande arbetet har de senaste åren haft en framskjuten plats i förskolornas lokala planeringar och prioriteras även på övergripande nivå. I samband med detta har flera insatser för att stärka språkkunskaper i yrkessvenska hos förskolepersonal intensifierats.

En del av detta arbete är kopplat till att Skolverket från och med hösten 2022 erbjuder olika insatser för att förbättra kunskaperna i det svenska språket hos personal i förskolan. Malmö är en av kommunerna som prioriteras och får påbörja insatserna först. De språkfrämjande och kompetensutvecklande insatserna finansieras av Skolverket och omfattar:

- kompetenshöjande utbildning i svenska för verksam förskolepersonal,
- utbildning av språkutvecklare som stöd till förskolorna och
- utbildning av chefer i att skapa förutsättningar för språkutvecklande arbetsplatser.

Från förskoleförvaltningens sida är det prioriterat att låta medarbetare ta del av dessa utbildningsinsatser, även om tiden för förberedelser har varit knapp. Förskoleförvaltningen

erbjuder och utvecklar för tillfället stöd till rektorerna med att skapa goda förutsättningar för insatsen. I detta ingår det att stödja rektorerna i anmälningsförfarande, bemanning och vikarietillsättning samt i att skapa språkutvecklande arbetsplatser för att härbärgera den kunskap utbildningen ger. Svenska som andraspråkslärares särskilda kompetens är en viktig del i detta arbete. Under hösten 2022 ersätts också en del av den anställdes tjänst under utbildningen av statsbidraget för bättre språkutveckling i förskolan. Den bild förskoleförvaltningen har idag är att insatsen hittills är uppskattad, gynnsam och utvecklande. Arbetet med kompetensutveckling finansierad av Skolverket förväntas finnas kvar fram till 2024. Förskoleförvaltningen bedömer dock att ytterligare insatser kommer vara nödvändiga under en längre tidsperiod och göras oberoende av statliga satsningar.

För att utveckla arbetet har förskoleförvaltningen från hösten 2022 anställt ytterligare en lärare i svenska som andraspråk, fram till åtminstone juni 2023, vilket förstärker och utvecklar de pågående insatserna. En stor del av förstärkningen syftar till att skapa språkutvecklande arbetsplatser. Förskoleförvaltningens bild är att detta arbete behövs i hela organisationen. Arbetet omfattar därför idag lokala ledningsgrupper för förskoleområden runt om i staden. De erfarenheter som görs under hösten kommer ligga till grund för förvaltningens fortsatta arbete. Utifrån dessa nya kunskaper kan förskoleförvaltningen sedan rikta insatser till de områden där de bäst behövs i relation till barnens behov.

Svenska som andraspråkslärares uppdrag är också relaterat till förvaltningens uppdragsutbildning till barnskötare. I syfte att säkerställa att deltagarna har språkliga förutsättningar att klara av studierna och därmed förebygga avhopp har ett test införts innan antagningen till utbildningen, vilket tas upp i stadsrevisionens granskning. För att fånga upp de medarbetare som inte får godkänt resultat på testet arbetar lärarna i svenska som andraspråk under hösten med riktade, språkfrämjande insatser utifrån de språkförmågor som identifieras som i behov av stöd. Här används en förskoleanpassad självskattning baserad på den europeiska referensramen för språk, GERS, samt en självskattning där språkliga uppgifter i förskolan tagits fram. Arbetet sker individanpassat och tematiskt med fokus på att utöka ordförråd och koppla vissa språkliga förmågor (till exempel presentera, argumentera, återberätta) till struktur och funktion. Målet är att de berörda medarbetarna ska klara av antagningsprovet våren 2023 och kunna tillgodogöra sig utbildningen. Detta genomförs i form av en pilotstudie i samarbete med Pedagogisk inspiration, för att kunna följa upp effekter och hitta olika främjande respektive hindrande faktorer i sammanhanget. En första utvärderingen av språklig nivåhöjning sker i december 2022. Sammanställningen av resultaten av pilotstudien planeras vara klara under hösten 2023 och förväntas ge förskoleförvaltningen ett värdefullt underlag för kommande utvecklingsarbete.

Ordförande

.....
Rose-Marie Carlsson (S)
.....

Nämndsekreterare

.....
Louise Säfström
.....

Nichlas Holmgren Gellersten (SD) och Eva-Christine Winqvist (SD) har lämnat in ett särskilt yttrande i ärendet.